

Povinnosti provozovatelů kotlů na pevná paliva

1) Kontrola technického stavu a provozu zdroje

Povinnosti provozovatelů podle § 17 odst. 1 písm. h) a § 41 odst. 15 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší:

Podle uvedeného zákona je každý provozovatel spalovacího stacionárního zdroje **na pevná paliva** o jmenovitém **tepelném příkonu od 10 do 300 kW**, kteří slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění (nejde jen o kotle, ale krbová kamna nebo krbové vložky s teplovodním výměníkem), povinen zajistit **jednou za dva roky** provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje odborně způsobilou osobou, přičemž první kontrola musí být provedena nejpozději **do 31. prosince 2016**. O provedené kontrole vystaví tato osoba *Doklad o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW - Vzor č. 1*.

Kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje, provádí odborně způsobilá osoba proškolená výrobcem tohoto zdroje, která má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě. Zákon o ochraně ovzduší neupravuje přesně podobu oprávnění udělovaného výrobcem zdroje odborně způsobilé osobě. O proškolení odborně způsobilé osoby by měl výrobce spalovacího stacionárního zdroje vystavit doklad, ve kterém uvede minimálně název a sídlo výrobce (příp. zmocněného dodavatele výrobce), identifikační údaje o oprávněné (proškolené) osobě, seznam typů spalovacích stacionárních zdrojů, na které se oprávnění vztahuje a dobu platnosti oprávnění. Právě tímto dokladem bude odborně způsobilá osoba prokazovat provozovateli stacionárního zdroje své oprávnění k požadované činnosti.

Seznam odborně způsobilých osob proškolených pod dohledem Hospodářské komory ČR je zveřejňován Hospodářskou komorou ČR na jejích webových stránkách <http://www.aptt.cz/opravneni-ozo.php>. Tyto osoby uvádějí na svých stránkách i někteří výrobci kotlů.

Neprovedení kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje nebo nepředložení (na vyžádání orgánu ochrany ovzduší) potvrzení o provedení této kontroly tak, jak je zákonem vyžadováno, je pod sankcí.

2) Kontrola a čištění spalinové cesty

Pro zajištění správného a bezpečného provozu je třeba provádět čištění a kontroly spalinových cest.

Spalinová cesta – má obecně tři části: spotřebič, kouřovod a komín.

Předmětem pravidelné kontroly je nejen komín, ale i kouřovod od hrdla spotřebiče ke komínu. Dále se kontroluje, zda je pro správné hoření zabezpečen dostatečný přívod vzduchu a jaké je užíváno palivo.

Čištění spotřebiče na pevná paliva do 50 kW může majitel provádět také svépomocí podle návodu výrobce. Při čištění spalinové cesty svépomocí nebo kominíkem musí být ze spotřebiče, kouřovodu a komínu odstraněny zbytky spalin.

O provedené kontrole - tu provádí pouze **kominík** – držitel živnostenského oprávnění na kominictví, vystaví **Zprávu o kontrole - Vzor č. 2**.

Ověřeno kominíka najdete např. zde: <http://www.skcr.cz/pro-verejnost/hledate-sveho-kominika>

Četnost kontrol a čištění je uvedena v následující tabulce

Lhůty čištění a kontrol spalinové cesty

Výkon připojeného spotřebiče paliv	Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv				
		Pevné		Kapalné		Plynné
		Celoroční provoz	Sezónní provoz	Celoroční provoz	Sezónní provoz	
do 50 kW včetně	Čištění spalinové cesty	3 x za rok	2 x za rok	2 x za rok	1 x za rok	1 x za rok
	Kontrola spalinové cesty	1 x za rok		1 x za rok		1 x za rok
nad 50 kW	Čištění a kontrola spalinové cesty	2 x za rok		1 x za rok		1 x za rok

Vysvětlivky a podmínky:

1. Za sezónní provoz se považuje provoz spalinové cesty po dobu nepřesahující v součtu 6 měsíců v kalendářním roce.
2. U jednovrstvého (ne vyvložkováného) zděného komínu pro spotřebiče na plynná paliva se lhůty kontrol a čištění řídí lhůtami kontrol a čištění spalinové cesty určené pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva.
3. Při čištění a kontrolách jednou, dvakrát nebo třikrát ročně se tyto činnosti provádí v přiměřených časových odstupech, přičemž mezi jednotlivými čištěními a kontrolami prováděnými dvakrát nebo třikrát ročně nesmí uplynout doba kratší 3 měsíců.
4. Pojistný (rezervní) komín používaný pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva v případech, kdy nelze zajistit topení jiným způsobem, se čistí a kontroluje ve stejných lhůtách jako spalínová cesta určená pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva.
5. Spalínová cesta pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva sloužícího k přípravě pokrmů jako poskytované stravovací služby se čistí a kontroluje nejméně jedenkrát za dva měsíce.
6. Ve stavbě pro rodinnou rekreaci¹⁾ se čištění provádí nejméně jedenkrát ročně a kontrola nejméně jedenkrát za dva roky.
7. Spalínovou cestu, na kterou byla při zahájení provozu provedena revize, na kterou je připojen původní spotřebič paliv a která nebyla v provozu od předchozí kontroly a čištění déle, než je doba vyplývající ze lhůt čištění spalínové cesty uvedených v této příloze, není nutné do jejího opětovného uvedení do provozu kontrolovat a čistit; čištění a kontrola spalínové cesty se provedou před opětovným uvedením spotřebiče paliv do provozu.
8. U nepoužívaného komínu, od kterého je odpojen spotřebič paliv a komínový průduch, byl v sopouchu uzavřen a v ústí uzavřen a zabezpečen proti vnikání dešťových srážek, při zachování funkce větrání, se kontrola a čištění neprovádí.
9. Spalínová cesta pro odvod spalin od kondenzačního spotřebiče na plynná paliva se čistí a kontroluje nejméně jedenkrát za dva roky.

3) Revize spalínové cesty jsou jednorázovou záležitostí a provádí se:

- před uvedením spalínové cesty do provozu (u nových domů nebo po každé stavební úpravě komína, např. vložkování),
- při změně druhu používaného paliva,
- před výměnou či novou instalací spotřebiče paliv (kotle krbových kamen, apod.),
- po komínovém požáru,
- při vzniku trhlin (i při vzniku podezření na jejich výskyt).

O provedené revizi komínu vydá odborně způsobilá osoba **revizní technik** (držitel živnostenského oprávnění na kominictví a současně i dílčí kvalifikace na revize spalínových cest) písemnou **Revizní zprávu spalínové cesty – Vzor č. 3**.

Seznam ověřených revizních techniků naleznete např. zde: <http://www.skcr.cz/pro-verejnost/seznam-reviznich-techniku>.

Existují i další povinnosti, které se týkají provozovatelů všech zdrojů vytápění - na plynná, tuhá a kapalná paliva a patří k nim zejména:

- dodržovat, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře podle § 4, zákona o ochraně ovzduší,
- spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv a jsou určena výrobcem zdroje nebo paliva uvedená v povolení provozu,
- předkládat na vyžádání příslušného orgánu ochrany ovzduší informace o provozu zdroje vytápění, kterými jsou např.:

a) informace o provedeném čištění a kontrole spalínové cesty

b) revizní zprávu spalínové cesty

c) doklad o kvalitě paliva (informaci zpravidla uvádějí dodavatelé – prodejci na dokladu – u zemního plynu na faktuře u vyúčtování o spotřebě, u tuhých a kapalných paliv na faktuře. Pokud tam tato informace není uvedena, vyžádejte si ji u dodavatele – prodejce.

VZOR č.1: Doklad o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje.

DOKLAD (VZOR) o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 10-300 kW včetně, sloužícího jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění		
Údaje o odborně způsobilé osobě		
Název/jméno a příjmení		
Adresa sídla/bydliště		
IČ		
Evidenční číslo oprávnění		
Název výrobce spalovacího stacionárního zdroje, který oprávnění vydal		
Rozsah oprávnění		
Platnost oprávnění		
Údaje o provozovateli spalovacího stacionárního zdroje		
Název/jméno a příjmení		
Adresa sídla/bydliště		
Údaje o spalovacím stacionárním zdroji		
Adresa umístění (včetně čísla bytu, pokud je umístěn v bytě)		
Obchodní název		
Výrobce		
Typ spalovacího stacionárního zdroje	☐ kotel prohořivací	☐ kotel odhořivací
	☐ kotel zplyňovací	☐ kotel automatický se šnekovým dopravníkem
	☐ kotel automatický s rotačním dopravníkem	☐ kotel automatický přestavěný
	☐ kotel automatický speciální	☐ lokální topidlo s výměníkem
	☐ jiný (specifikovat)	
Rok výroby		

Výrobní číslo				
Určující technická norma				
Paliva určená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje	Palivo 1	Palivo 2	Palivo 3	
Jmenovitý tepelný příkon, je-li stanoven				
Jmenovitý tepelný výkon				
Minimální tepelný výkon, je-li stanoven				
Emisní třída dle určující technické normy				
Údaje o kontrole				
		Vyhovuje	Nevyhovuje	Není¹
Základní konstrukční prvky spalovacího stacionárního zdroje	Přívod spalovacího vzduchu	☐	☐	☐
	Roštová soustava	☐	☐	☐
	Spalovací komora	☐	☐	
	Zatápěcí klapka	☐	☐	☐
	Vstupní a čistící otvory	☐	☐	☐
	Přívod paliva	☐	☐	
	Vnější izolace	☐	☐	☐
Řídící, regulační, měřicí a zabezpečovací prvky spalovacího stacionárního zdroje	Řídící jednotka	☐	☐	☐
	Regulátor množství spalovacího vzduchu	☐	☐	☐
	Havarijní termostat, zařízení proti přetopení	☐	☐	☐
	Zařízení zabráňující prohoření paliva do násypky	☐	☐	☐
Palivové hospodářství	Použité palivo	☐	☐	☐
	Způsob skladování paliva	☐	☐	
Teplovodní soustava	Zajištění teploty vratné vody	☐	☐	☐
	Akumulační nádoba	☐	☐	☐
Odvod spalin a spalinové cesty	Napojení na spalinové cesty	☐	☐	

	Revize spalinových cest provedena dne	
Řádné údržby spalovacího stacionárního zdroje	Kontrola a čištění spalinových cest provedeny dne	
	Pravidelné čištění spalovacího zdroje provedeno dne	
Výsledek kontroly		
Spalovací stacionární zdroj je/není instalován v souladu s pokyny výrobce a zákonem č. 201/2012 Sb.		
Technický stav vyhovuje/nevyhovuje pokynům výrobce a zákonu č. 201/2012 Sb.		
Spalovací stacionární zdroj je/není provozován v souladu s pokyny výrobce a zákonem č. 201/2012 Sb.		
Spalovací stacionární zdroj splňuje/nespĺňuje požadavky stanovené v příloze č. 11 zákona č. 201/2012 Sb.		
Je/není spalováno palivo o požadované kvalitě určené výrobce zdroje, příp. je/není indikováno spalování odpadu		
Doporučení		
Datum kontroly		
Podpis a razítko odborně způsobilé osoby		

VZOR č.2: Písemná zpráva o provedeném čištění a kontrole spalinové cesty.

Zpráva o provedení čištění a kontroly spalinové cesty
Číslo zprávy:
Datum vystavení zprávy:
Datum provedení čištění a kontroly spalinové cesty:
Údaje o oprávněné osobě:
Název, sídlo a IČ právnické, nebo podnikající fyzické osoby:

Jméno a příjmení oprávněné osoby, nebo jejího zástupce, provádějící čištění a kontrolu spalinové cesty:
Číslo živnostenského listu / číslo osvědčení revizního technika spalinových cest*)
Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení objednatele:
Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení vlastníka objektu: **)
Název, sídlo a IČ právnické, nebo podnikající fyzické osoby, případně jméno a příjmení fyzické osoby, u které bylo provedeno čištění a kontrola spalinové cesty: **)
Adresa objektu, ve kterém bylo provedeno čištění a kontrola spalinové cesty:
Specifikace spalinové cesty, u které bylo provedeno čištění a kontrola, včetně druhu paliva a druhu, typu, provedení a výkonu připojeného spotřebiče paliv:
Číslo zprávy o revizi spalinové cesty (je-li k dispozici):
Zjištěné nedostatky, které byly odstraněny na místě:
Zjištěné nedostatky, které nebyly odstraněny na místě:
Termín odstranění zjištěných nedostatků:
ZÁVĚR
Spalinová cesta z hlediska bezpečného provozu
VYHOVUJE
VYHOVUJE PO ODSTRANĚNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEDOSTATKŮ
NEVYHOVUJE*)
Podpis a razítko oprávněné osoby
*) Nehodící se škrtně
**) Uvede se pouze v případě, že údaje nejsou shodné s předchozím. Nehodící se škrtněte.

VZOR č. 3 Náležitosti revizní zprávy.

Zpráva o revizi spalinové cesty
Číslo zprávy:
Datum vystavení zprávy:
Datum provedení revize spalinové cesty:
Údaje o revizním technikovi spalinových cest:
Název, sídlo a IČ právnické, nebo podnikající fyzické osoby:
Jméno a příjmení revizního technika spalinových cest, který revizi spalinové cesty provedl:
Číslo osvědčení revizního technika spalinových cest:
Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení objednatele:

Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení vlastníka objektu: *)
Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení fyzické osoby, u které byla provedena revize spalinové cesty: *)
Adresa objektu, ve kterém byla provedena revize spalinové cesty:
Specifikace spalinové cesty, u které byla provedena revize včetně druhu paliva a druhu, typu, provedení a výkonu připojeného spotřebiče paliv:
Určení výrobce komínových vložek, systémového komínu nebo komponentů pro individuální komín včetně IČ:
Prohlášení o vlastnostech systémového komínu, komponentů individuálního komínu nebo komínových vložek:
Zjištěné nedostatky, které byly odstraněny na místě:
Zjištěné nedostatky, které nebyly odstraněny na místě:
Termín odstranění zjištěných nedostatků:
ZÁVĚR
Spalinová cesta z hlediska bezpečného a spolehlivého provozu
VYHOVUJE
VYHOVUJE PO ODSTRANĚNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEDOSTATKŮ
NEVYHOVUJE**)
Nedílnou součástí této zprávy o revizi spalinové cesty je technický protokol revize spalinové cesty.
Podpis a razítko revizního technika spalinových cest
*) Uvede se pouze v případě, že údaje nejsou shodné s předchozím
**) Nehodící se škrtně

Technický protokol revize spalinové cesty	
A.	Projektová dokumentace - popíše se, zda byla nebo nebyla předložena projektová dokumentace spalinové cesty a zda její provedení odpovídá projektové dokumentaci, případně se popíší změny.
B.	Popis stavby - o jakou budovu se jedná, počet podlaží, zda je podsklepená, typ střechy.
C.	Popis připojeného spotřebiče paliv - uvede se druh, typ, provedení, určení a výkon připojeného spotřebiče paliv.
D.	Popis kouřovodu - samostatný, společný, materiál, světlý rozměr, délka, výška svislé části, izolace, počet kolen, úhly, kontrolní/čistící/měřicí otvory, sklon, těsnost, kotvení, redukce.
E.	Popis komínu - druh (individuální, dodatečně vložkový, systémový) - zda je proveden podle montážního návodu výrobce, počet vrstev, tvar průduchu, poměr stran, průměr a materiál komínové vložky a komínového pláště, průměr sopouchu, tloušťka a typ izolace, rozměry komínového pláště, úhyby (počet, sklon), výšky (celková, účinná, neúčinná), výška nad střechou nebo nad hřebenem, komínový nástavec a komínová hlavice (materiál, výška, provedení).
F.	Zhotovitel konstrukce spalinové cesty - název, sídlo a IČ.
G.	Zatřídění spalinových cest podle ČSN EN.
H.	Umístění identifikačního štítku.
I.	Výpočet spalinové cesty - přílohou technického protokolu je výpočet spalinové cesty, nebo kopie

	diagramu výrobce posuzovaného systémového komínu, kterým se ověřily rozměry spalinové cesty - účinná výška a vnitřní světlost. U spalinových cest určených pro spotřebiče na plynná paliva v provedení „C“ lze k ověření velikosti spalinové cesty použít technické podklady výrobce spotřebiče paliv.
J.	Bezpečná vzdálenost od hořlavých látek - popíše se vzdálenost hořlavých látek a stavebních konstrukcí třídy reakce na oheň B až F od vnějšího líce spalinové cesty.
K.	Požární bezpečnost stavby - popíše se provedení konstrukce spalinové cesty včetně prostupů stavebními konstrukcemi, provedení stropů, podlah pod dvířky, u krbů odvětrání teplotvzdušné komory, lapače jisker apod.
L.	Bezpečnost práce - popíše se přístup k otvorům pro čištění, vymetání, vybírání, kontroly a měření, žebříky, komínové lávky, zábradlí atd.
M.	Přívod spalovacího vzduchu - uvede se informativně s odkazem na projektovou dokumentaci a popíše se skutečné provedení.
N.	Odsávací elektrické ventilátory, digestoře - ověří se, zda nejsou nainstalována zařízení, která by mohla negativně ovlivnit požární bezpečnost a provozuschopnost spalinové cesty, zejména obrácením komínového tahu.
O.	Zkouška těsnosti spalinové cesty (v případě, že byla provedena) - uvede se výsledek zkoušky těsnosti spalinové cesty.
P.	Doplňující podklady, fotodokumentace, poznámky - uvedou se zjištěné údaje při měření na spalinové cestě, počet nebo seznam obrázků a další údaje upřesňující nebo doplňující technický protokol.

⁶⁾ § 2 písm. b) vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.